

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte: Timofti Vladimir

judecători: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de inculpatul Braga Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Braga Andrei XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.03.2017 – 26.03.2018;

Instanța de apel: 03.05.2018 – 12.09.2018;

Instanța de recurs: 15.01.2019 – 25.06.2019;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni, sediul Central din 26 martie 2018, Braga Andrei a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal.

S-a încetat procesul penal, intentat în privința lui Braga Andrei în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, pe motivul intervenirii termenului de prescripție.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că de către organul de urmărire penală, Braga Andrei a fost învinuit pentru faptul că, activând în calitate de consilier al Consiliului Primăriei satului Cîrnățenii Noi al raionului Căușeni, pentru a obține profituri personale, înțelegând și conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, în perioada de timp dintre anii 2004-2006, având statut de persoană publică, ignorând atribuțiile sale de serviciu, cunoscând cu certitudine că Primăria Cîrnățeni Noi, nu dispunea la moment de computer, a falsificat decizia consiliului sătesc Cîrnățenii Noi, raionul Căușeni nr. 1/11 din 16.03.2004, introducându-se în partea decisivă a deciziei nr. 1/11 din pct.2, ca reprezentat al Asociației Obștești „Traian”, în locul lui Valentina Bostan.

După care împreună și în urma înțelegerii prealabile cu secretara Consiliului Primăriei satului Cîrnățenii Noi al raionului Căușeni Ciumac Eugenia,

a semnat și a aplicat sigiliu pe decizia vădit falsă a consiliului sătesc Cîrnățenii Noi, raionul Căușeni nr. 1/11 din 16.03.2005 fără ca decizia să fie contra semnată de către președintele ședinței Olga Balaban, fapt confirmat prin raportul de expertiză grafoscopică nr.34/12/1-R-5723/5724 din 10.10.2016, la compartimentul concluzii punctul doi, unde este stipulat că consecutivitatea aplicării impresiunii de șampilă în raport cu semnătura din decizia nr. 1/11 din 16.03.2005, a fost aplicată în primul rând impresiunea de șampilă apoi a falsificat semnătura, președintelui ședinței Olga Balaban.

Acțiunile lui Braga Andrei au fost încadrate de către organul de urmărire penală în prevederile art. 332 alin. (1) Cod penal, cu semnele calificative: Falsul în acte publice, înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, acțiuni săvârșite din interes personal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Braga Andrei prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să dispună achitarea lui Braga Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de ultimul, invocând următoarele argumente:

- la urmărirea penală i-au fost încălcate drepturile de a fi reprezentat sau asistat de un apărător, a mai indicat că a fost încălcat și termenul de prescripție fiind pornită urmărirea penală peste 8 ani;

- instanța nu s-a expus asupra tuturor probelor, plus a solicitat audierea martorilor Nașcu Mihai, Popov Ion, Iordan Mihai și Voronco Lidia, prin care instanța nici nu s-a expus asupra demersului înaintat și nici nu s-au audiat martorii sus indicați;

- la demersul de audiere a martorilor a fost anexată ca probă și procesul-verbal al adunării de constituire a asociației nr. 1 din 20.02.2005, adeverința nr. AA 183594 privind fabricarea ștampei pentru OO „Traian” și extrasul din registru Primăriei Cîrnățenii Noi nr. 02/1-24-200 din 01.07.2013;

- în sentința de condamnare din 26 martie 2018 emisă în privința sa de către Judecătoria Căușeni, sediul Central, nu este indicată nicio probă, doar declarațiile așa numitor martori din partea acuzării care nu au declarat nimic clar, au spus că nu țin minte ce a fost, nu știu cine și când a emis decizia presupusă falsificată;

- instanța de judecată a nominalizat niște martori care au fost audiați în cadrul urmăririi penale, însă nu au fost chestionați, audiați în instanța de judecată, doar au fost indicați în sentință ca martori;

- în raportul de expertiză grafoscopică nr. 34/12/1-R-5723/5724 din 10.10.2016, (f.d. 237 - 241) este indicat: „De stabilit a fost oare semnătura la rubrica „Președintele ședinței” din decizia nr. 1/11 din 16.03.2005.... eliberată de consiliul sătesc Cîrnățenii Noi, executată de cet. Olga Balaban, Eugenia Ciumac, Braga Andrei, nu este posibil. ”;

- instanța de fond a indicat în sentința de condamnare precum că raportul de expertiză grafoscopică este o probă pentru condamnarea sa Braga Andrei;

- instanța de fond a emis o sentință de condamnare ilegală, scrisă cu niște fraze generale, declarative, bazată pe niște presupuneri, pe niște declarații a așa numitor martori care nu spun nimic clar, declarații fără a fi confirmate prin ansamblul de probe;

- în cadrul urmăririi penale nu au avut loc nici o confruntare cu așa numiții martori a acuzării, însă declarațiilor lor au fost admise de instanța fără audiere.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018, a fost admis apelul inculpatului, casată total sentința, inclusiv din oficiu potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Braga Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsa penală, din motivul expirării termenului de prescripție.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că instanța de fond a pronunțat sentința contestată prin care a încetat procesul penal pe motivul expirării termenului de tragere la răspundere penală fără a stabili starea de fapt a acțiunilor comise de inculpatul Braga Andrei pe art. 332 alin. (1) Cod penal, făcând o constatare eronată precum că, de către organul de urmărire penală, Braga Andrei a fost învinuit pentru faptul că, activînd în calitate de consilier al Consiliului Primăriei satului Cîrnățenii Noi al raionului Căușeni, pentru a obține profituri personale, înțelegând și conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, în perioada de timp dintre anii 2004-2006, avînd statut de persoană publică, ignorînd atribuțiile sale de serviciu, cunoscînd cu certitudine că Primăria Cîrnățenii Noi, nu dispunea la moment de computer, a falsificat decizia consiliului sătesc Cîrnățenii Noi, raionul Căușeni nr. 1/11 din 16.03.2004, întroducîndu-se în partea decisivă a deciziei nr. 1/11 din pct.2, ca reprezentat al Asociației Obștești Traian, în locul lui Valentina Bostan. După care împreună și la o înțelegere prealabilă cu secretara Consiliului Primăriei satului Cîrnățenii Noi al raionului Căușeni, Ciurac Eugenia, a semnat și a aplicat sigiliu pe decizia vădit falsă a consiliului sătesc Cîrnățenii Noi, raionul Căușeni nr. 1/11 din 16.03.2005 fără ca decizia să fie contra semnată de către președintele ședinței Olga Balaban, fapt confirmat prin raportul de expertiză grafoscopică nr.34/12/l-R-5723/5724 din 10.10.2016, la compartimentul concluzii punctul doi, unde este stipulat că consecutivitatea aplicării impresiunii de șampilă în raport cu semnătura din decizia nr. 1/11 din 16.03.2005, a fost aplicată în primul rînd impresiunea de șampilă apoi a falsificat semnătura, președintelui ședinței Olga Balaban.

Astfel, instanța de apel a considerat că prin efectul devolutiv, fără agravarea situației inculpatului, urmează a fi constatată o nouă stare de fapt cu referire la fapta comisă de către inculpat.

Urmare a celor menționate, în conformitate cu probele administrate și cercetate suplimentar instanța de apel a constatat următoarea stare de fapt că, Braga Andrei activînd în calitate de consilier al Consiliului Primăriei satului Cîrnățenii Noi al raionului Căușeni, pentru a obține profituri personale, înțelegînd și conștientizînd caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale,

În perioada de timp dintre anii 2004- 2006, având statut de persoană publică, ignorând atribuțiile sale de serviciu, cunoscând cu certitudine că Primăria Cîrnățenii Noi, nu dispunea la moment de computer, a falsificat decizia consiliului sătesc Cîrnățenii Noi, raionul Căușeni nr. 1/11 din 16.03.2004, introducându-se în partea decisivă a deciziei nr. 1/11 din 16.03.2005, pct.2, ca reprezentat al Asociației Obștești Traian, în locul lui Valentina Bostan.

După care împreună și la o înțelegere prealabilă cu secretarul Consiliului Primăriei satului Cîrnățenii Noi al raionului Căușeni, Ciumac Eugenia, a semnat și a aplicat sigiliu pe decizia vădit falsă a consiliului sătesc Cîrnățenii Noi, raionul Căușeni nr. 1/11 din 16.03.2005, fără ca decizia să fie contrasemnată de către președintele ședinței Olga Balaban, fapt confirmat prin raportul de expertiză grafoscopică nr.34/12/l-R-5723/5724 din 10.10.2016, la compartimentul concluzii punctul doi, unde este stipulat că consecutivitatea aplicării impresiunii de ștampilă în raport cu semnătura din decizia nr. 1/11 din 16.03.2005, a fost aplicată în primul rând impresiunea de ștampilă apoi a falsificat semnătura, președintelui ședinței Olga Balaban.

Acțiunile lui Braga Andrei urmează a fi încadrate în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, cu semnele calificative: Falsul în acte publice, înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente.

Vina inculpatului este dovedită prin următoarea sistemă de probe:

- Declarațiile martorilor Iordan Mihail, Nașcu Mihail, Ciumac Eugenia, Zop Vitalie, Savca Victor, Balaban Olga, Vartic Elena, Antonciuc Parascovia, Voronca Lidia;

- Procesul verbal de ridicare din 08 februarie 2016 (f. d. 44);

- Ordonanța de ridicare din 26.05.2016 și procesul-verbal de ridicare din 26.05.2016 (f. d. 184);

- Raportul de expertiză grafoscopică nr. 34/12/1-R-5723/5724 din 10.10.2016 (f. d. 237 – 241);

- Răspunsul Serviciului Arhiva a Consiliului Raional Căușeni nr. 354 din 04.04.2014 (f. d. 44);

- Răspunsul Serviciului Arhiva a Consiliului Raional Căușeni nr. 1149 din 20 noiembrie 2015 (f. d. 45);

- răspunsul Serviciului Arhiva a Consiliului Raional Căușeni nr. 1124 din 10 noiembrie 2016.

În această ordine de idei, instanța de apel analizând sistemul de probe indicat supra prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor le apreciază ca fiind utile, veridice, consecvente, în coroborare din care rezultă cu certitudine că acțiunile lui Braga Andrei urmează a fi încadrate în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, deoarece prin acțiunile sale intenționate Braga Andrei a comis infracțiunea prevăzută la art. 332 alin. (1) Cod penal, cu semnele calificative falsul în acte publice, înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, acțiuni săvârșite din interes personal.

Consecvent, instanța de apel a indicat că infracțiunea prevăzută la art. 332 alin. (1) Cod penal, prevede pedeapsa maximă sub formă de închisoare până la 2 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Conform art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, termenul de prescripție este de 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

Totodată, potrivit art. 60 alin. (4) Cod penal, prescripția se va întrerupe dacă, până la expirarea termenelor prevăzute la alin. (1), persoana va săvârși o infracțiune pentru care, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvârșirii unei infracțiuni noi.

Prin aceasta se are în vedere că se pierde beneficiul timpului scurs până la comiterea celei de-a doua infracțiuni, moment care începe să curgă de la începutul primului termen de prescripție.

În această situație termenul de prescripție pentru prima infracțiune începe să curgă simultan cu cel de-al doilea termen de prescripție, iar prescripția se calculează pentru fiecare infracțiune separat.

Prin urmare, în speță, lui Braga Andrei termenul respectiv va fi calculat din perioada a anului 2006, or, inculpatul nu s-a sustras de la urmărire penală sau instanța de judecată, prin urmare, motive care ar întrerupe curgerea termenului de prescripție, în speță, lipsesc.

Conform prevederilor art. 60 alin. (5) Cod penal, prescripția se suspendă, dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărire penală sau de la judecată prin schimbarea domiciliului, actelor de identitate etc. Într-o asemenea situație timpul suspendării prescripției nu intră în termenul de prescripție, iar curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau al autodenunțării.

Astfel, potrivit materialelor cauzei s-a stabilit că Braga Andrei a comis infracțiunea prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal, în perioada anilor 2004 - 2006, respectiv, instanța de apel a indicat că din momentul comiterii infracțiunii, până la examinarea cauzei în ordine de apel au trecut mai mult de 2 ani.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, la 18 decembrie 2018, declară recurs ordinar inculpatul Braga Andrei, prin care solicită admiterea recursului, casarea sentinței și a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6), 10), 12), 13) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- cu toate că există termenul de prescripție, circumstanță care exclude pornirea urmăririi penale, ofițerul de urmărire penală, intenționat, vădit ilegal a pornit cauza penală;

- instanțele de judecată ierarhic inferioare au ignorat prevederile legislației în vigoare, inclusiv și recomandările CEDO.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, pledând pentru declararea inadmisibilității acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece decizia instanței de apel este legală și întemeiată.

8. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Inculpatul invocă în recursul declarat temeii de drept prevăzute de pct. 6), 10), 12) și 13) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiiuri: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului;*

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Conform art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă un temei de casare.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocat și de recurent, și-a găsit confirmarea în cauza dată, sub aspectul că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel”*, din următoarele considerente.

Astfel, Colegiul lărgit reține că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelurile inculpatului, în care s-a indicat că:

- *”la urmărirea penală i-au fost încălcate drepturile de a fi reprezentat sau asistat de un apărător, a mai indicat că a fost încălcat și termenul de prescripție fiind pornită urmărirea penală peste 8 ani;*

- *instanța nu s-a expus asupra tuturor probelor, plus a solicitat audierea martorilor Nașcu Mihai, Popov Ion, Jordan Mihai și Voronco Lidia, prin care instanța nici nu s-a expus asupra demersului înaintat și nici nu sau audiat martorii sus indicați;*

- *la demersul de audiere a martorilor a fost anexată ca probă și procesul-verbal al adunării de constituire a asociației nr. 1 din 20.02.2005, adeverința nr. AA 183594 privind fabricarea ștampilei pentru OO „Traian” și extrasul din registru primăriei Cîrnățeni Noi nr. 02/1-24-200 din 01.07.2013;*

- *instanța de judecată a nominalizat niște martori care au fost audiați în cadrul urmăririi penale, însă nu au fost chestionați, audiați în instanța de judecată, doar au fost indicați în sentință ca martori;*

- *în raportul de expertiză grafoscopică nr. 34/12/1-R-5723/5724 din 10.10.2016, (f.d. 237 - 241) este indicat: „De stabilit a fost oare semnătura la rubrica „Președintele ședinței” din decizia nr. 1/11 din 16.03.2005.... eliberată de consiliul sătesc Cîrnățenii Noi, executată de cet. Olga Balaban, Eugenia Ciumac, Braga Andrei, nu este posibil. ”;*

- instanța de fond a indicat în sentința de condamnare precum că raportul de expertiză grafoscopică este o probă pentru condamnarea sa Braga Andrei;

- în cadrul urmăririi penale nu au avut loc nici o confruntare cu așa numiții martori a acușării, însă declarațiile lor au fost admise de instanța fără audiere.”

În acest sens Colegiul lărgit menționează, că instanța de apel în decizia atacată nu s-a expus asupra acestor argumente, limitându-se doar în a indica că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal a fost demonstrată, însă urmează a fi liberat de pedeapsă, din motivul expirării termenului de prescripție.

Astfel, Colegiul lărgit consideră, că instanța de apel nu a ținut cont de practica judiciară constantă, care menționează, că partea descriptivă a deciziei se începe cu expunerea succintă a faptelor de săvârșirea cărora inculpatul este declarat vinovat sau a învinuirii sub care a fost pus, apoi se expune fondul apelului, conținutul solicitărilor părților participante în ședința judiciară, argumentele suplimentare. În continuare în decizie se expune concluzia generală a instanței pe marginea apelului și temeiurile de fapt și de drept, motivele adoptării soluției respective. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor indicate în apel. Nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

Colegiul penal reiterează că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei* (2003) §37, *Kuznetsov și alții c. Rusiei* (2007) §85).

Colegiul lărgit mai invocă că la pronunțarea asupra motivelor din apel, instanța de apel urmează să țină cont de jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16 februarie 2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, Colegiul lărgit ține să menționeze că potrivit art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care: a intervenit termenul de prescripție sau amnistia, iar potrivit art. 274 alin. (1) Cod de procedură penală organul de urmărire penală sau procurorul sesizat în modul prevăzut în art.262 și 273 dispune în termen de 30 de zile, prin ordonanță, începerea urmăririi penale în cazul în care, din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor de constatare, rezultă cel puțin o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune și nu există vreuna din circumstanțele care exclud urmărirea penală, informând despre aceasta persoana care a înaintat sesizarea sau organul respectiv.

Prin urmare, instanța de apel urma să dea o apreciere justă a acestor norme legale și să supună verificării temeinicia și legalitatea pornirii urmăririi penale și desfășurarea acesteia, după expirarea termenului legal de prescripție pentru tragerea la răspundere penală a inculpatului Braga Andrei, or, potrivit art. 16 Cod penal, infracțiunea incriminată acestuia este una ușoară, care în conformitate cu art. 60 Cod penal, prescripția tragerii la răspundere penală a expirat după 2 ani de la săvârșire.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit reține că, urmărirea penală în privința inculpatului Braga Andrei a fost pornită la 28 ianuarie 2016 (f. d. 1, vol. I), incriminându-i-se falsificarea deciziei Consiliului local Cîrnățenii Noi nr. I/11 din 16 martie 2005 cu privire la înregistrarea Asociației Obșești „Traian” din comuna Cîrnățenii Noi, r-nul Căușeni (f. d. 41, vol. I), iar potrivit rechizitoriului inculpatul a fost învinuit precum că în perioada 2004 – 2006, a falsificat decizia Consiliului sătesc Cîrnățenii Noi, r-nul Căușeni nr. I/11 din 16.03.2004.

Astfel, instanța de recurs constată că, urmărirea penală în privința inculpatului a fost pornită după expirarea termenului de prescripție stabilit prin lege, și anume peste 8 ani, însă instanța de apel a ignorat să se expună asupra acestui fapt, or, potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Astfel, reieșind din cele expuse, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către inculpatul Braga Andrei, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecători, iar la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să dea răspuns la toate argumentele invocate în cererea de apel, să dea o apreciere tuturor probelor în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Reieșind din cele sus-menționate, Colegiul conchide că erorile de drept constatate supra se încadrează în cele prevăzute de pct. 6), 10), 12) și 13) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel, nu a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, și, ținând cont de faptul, că erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate în instanța de recurs, decizia atacată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlăture erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de inculpatul Braga Andrei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018 privindu-l pe **Braga Andrei XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la **02 august 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor